Wychodzi raz w tygodniu. Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

ROK XXI Kraków 21-go maja 1938 Numer 18.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEN KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Cena abonamentu

Abonament	kwartalny	4 zł
„	półroczny	8 zł
„	roczny	16 zł

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 40.
Telefon Nr. 132-67

Konto P. K. O. Nr. 400.342.

Ogłoszenia:

Wiersz milim. 1 szp. na okładce	40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki	60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście	60 groszy

Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100
Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25

Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230
Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

Rozpowszechniajcie „Przegląd Kupiecki”

STOSOWANIE ART. 196 ORDYNACJI PODATKOWEJ W STOSUNKU DO OSÓB SOLIDARNIE ODPOWIEDZIALNYCH ZA GRZYWNY

W związku z wątpliwościami w stosowaniu przepisów art. 196 ordynacji podatkowej w stosunku do osób, solidarnie odpowiedzialnych za grzywny, Min. Skarbu okólnikiem z dn. 29 kwietnia 19338 r. L. D. V. 4917/1/38 wyjaśniło, co następuje:

Osoba odpowiedzialna w myśl art. 168 korzysta ze wszystkich uprawnień, służących obwinionemu; niestawiennictwo jej nie jest jednak przeszkodą do rozstrzygnięcia sprawy i nie czyni orzeczenia w stosunku do niej zaocznym. W myśl art. 190 przed wydaniem orzeczenia karnego władza skarbowa obowiązana jest przesłuchać protokularnie obwinionego, kórego należy wezwać w tym charakterze w terminie nie krótszym od dni 7, licząc od dnia następnego po doręczeniu wezwania.

Z powyższego uprawnienia korzysta więc również osoba, odpowiedzialna z art. 168 o. p. Należy ją zatem przesłuchać w tym charakterze oraz podać do wiadomości dotychczasowe wyniki dochodzeń i przedłożyć dowody winy, zebrane przeciw samemu obwinionemu.

Władza skarbowa, przesłuchując osobę odpowiedzialną, powinna przyjąć do wiadomości zgłoszone przez nią wnioski w kierunku uzupełnienia dochodzeń i zaofiarowane dowody oraz rozprawić się z tymi wnioskami i dowodami po ich ewentualnym przeprowadzeniu. Odstąpienie od przeprowadzenia zaofiarowanych — zarówno przez obwinionego, jak i osobę odpowiedzialną — wniosków i dowodów powinno być również uzasadnione w orzeczeniu.

W końcu Min. Skarbu podkreśliło, iż osoby odpowiedzialnej nie wolno jedynie badać w charakterze świadka lub biegłego, jak również, co wyżej podkreślono, nie stosuje się do niej przepisu art. 193 o. p. w sprawie zaoczności.

ZABEZPIECZENIE GRZYWIEN ZA PRZEKROCZENIE PRZEPISÓW SKARBOWYCH

W związku z wątpliwościami, czy dokonane na mocy art. 170 ordynacji podatkowej zabezpieczenie nieprawomocnie orzeczonej grzywny za przekroczenie przepisów, podlegających orzecznictwu karnemu władz skarbowych, należy uchylić w wypadku skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego w trybie art. 6408 P. K. P. Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 30 kwietnia 1938 r. L. D. V. 7266/38 wyjaśniło, że:

1) orzeczenie władzy skarbowej wydane w toku postępowania karno - administracyjnego, mimo przekazania sprawy w trybie art. 640 K. P. K. do rozpatrzenia właściwemu sądowi okręgowemu, zatrzymuje swój charakter prawny do chwili uprawomocnienia się wyroku tegoż sądu;

2) w związku z tym uchylenie zarządzonego w trybie art. 170 ord. pod. zabezpieczenia nieprawomocnie orzeczonej grzywny może nastąpić dopiero i tylko po uprawomocnieniu się wyroku uniewinniającego;

3) po powzięciu natomiast wiadomości urzędowych o uprawomocnieniu się wyroku skazującego, należy akta, obejmujące postępowanie zabezpieczające, przekazać wykonywującemu wyrok prokuratorowi.

Równocześnie Min. Skarbu poleciło, by na przyszłość urzędy skarbowe w przypadkach, przewidzianych omawianym art. 170 ord. pod. dokonywały zabezpieczeń orzeczonych grzywien na rzecz Skarbu Państwa, a nie — jak dotychczas — na rzecz urzędu skarbowego, który wydał orzeczenie karne.

P. T. Abonenci „Przeglądu Kupieckiego" oraz Członkowie Krak. Stowarzyszenia Kupców mogą otrzymać zniżki na nowy sezon do kina „Wanda" w Adm. „Przegl. Kupieckiego".

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN. ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XXI. Kraków, dnia 21-go maja 1938 Nr. 18.

Echa tygodnia.

Niewątpliwie jednym z najbardziej interesujących procesów sądowych, jakich niestety wielu jesteśmy w ostatnich czasach świadkami, jest sprawa b. dyr. departamentu podatkowego w Min. Skarbu Pawła Michalskiego, który wespół z dawniejszym wybitnym działaczem rzemieślniczym b. posłem Edwardem Idzikowskim odpowiada obecnie za nadużycia. W sierpniu ubiegłego roku toczył się w Warszawie wielki proces wysokich urzędników Ministerstwa Skarbu oskarżonych o nadużycia. Mieliśmy proces Krzysztoforskiego i towarzyszy, a dopiero niedawno na ławie oskarżonych siedziało kilku byłych starostów. Wszystko to stanowi wiązankę bardzo smutną, z której cieszyć się może tylko wróg naszego Państwa.

Proces Michalskiego jest bolesnym nietylko dlatego, że chodzi o wysokiego dygnitarza, w którego ręku spoczywały miliardy i losy wielu setek tysięcy egzystencyj gospodarczych. Jest on bolesny dlatego ponieważ dotyczy dziedziny podatkowej, tej najbardziej drażliwej i najmniej popularnej w społeczeństwie. Znaczne przeciążenie podatkowe niewątpliwie utrudnia wychowanie w atmosferze zdrowej moralności podatkowej. Obciążenie podatkowe Anglika jest przystosowane do jego możliwości płatniczych. Dlatego też Anglik zna swój obowiązek wobec skarbu państwa i stara się go wypełnić zawsze conajmniej na równi z innymi swymi zobowiązaniami płatniczymi. Piszemy „conajmniej", bo w większości wypadków Anglik uważa swój obowiązek podatkowy za naczelny i stawia go przed wszystkimi innymi. Często też zdarza się, że bogaty Anglik zapisuje w swym testamencie dość pokaźną sumę dla urzędu skarbowego — rzecz, która u nas w Polsce byłaby możliwa tylko w jakiejś bardzo bujnej fantazji. Proporcjonalne do możliwości płatniczych podatnika obciążenie podatkowe wychowuje obywatela na moralnego i uczciwego płatnika; składającego swe zeznania szczerze i bez krętactw; ryzyko złożenia nieszczerego zeznania przestaje się bowiem opłacać w chwili, gdy obciążenie podatkowe nie jest nadmierne.

Przeciążenie podatkowe psuje jednak nietylko m o r a l e płatników, ale także i urzędników skarbowych. Chodzi tu w pierwszym rzędzie o poczucie sumienności zarówno wobec płatników podatkowych, jak i wobec skarbu Państwa. Poczucie to jest uzależnione od własnej, wewnętrznej wartości urzędnika, od stopnia możliwości pogodzenia jego stopy życiowej z uposażeniem i od przeświadczenia, że do urzędu dostał się on nie dzięki przypadkowi lub protekcji, lecz dzięki swym własnym kwalifikacjom zawodowym.

Poczucie własnej wartości u urzędnika tworzy się w każdym państwie dość powoli. Daleko nam jeszcze w tej dziedzinie do wartości urzędnika angielskiego lub skandynawskiego. Warunki, w jakich urzędnikowi naszemu wypada pracować mogą jednak wpłynąć na poprawę lub pogorszenie jego własnej wartości. Urzędnik podatkowy, zawalony milionem ustaw, okólników, rozporządzeń i orzeczeń Sądu Najwyższego i Najwyższego Trybunału Administracyjnego gubi się w tym chaosie. Świadomość, że nie ma w kraju człowieka, któryby się wyznawał na wszyststkich ustawach, rozporządzeniach, okólnikach i orzeczeniach z dziedziny skarbowości — rozluźnia związek urzędnika skarbowego z ustawami. Urzędnik wpada tu często w freudowski kompleks niższości, którego rezultatem jest podejrzenie, że skoro ustawodawstwo skarbowe jest labiryntem, w którym łatwo się zgubić, to płatnik podatkowy „napewno" zawsze dąży do oszukania Skarbu Państwa. Dla przeciwdziałania tej imaginowanej dążności urzędnik skarbowy szuka a prori, za wczasu „rekompensaty" w formie podwyższenia wymiaru, zdając sobie z góry sprawę z nieprawidłowości swojego postępowania. Takie nastawienie urzędnika do podatnika budzi u tego ostatniego chęć raczej niższego zadeklarowania swej możliwości płatniczej, skoro wie on, że jakiekolwiek złoży zeznanie, zawsze otrzyma wyższy wymiar podatkowy.

Już stan ten naruszył poważnie wiarę urzędnika skarbowego w wartość swej pracy, dalsze naruszenie przyszło od strony materialnych trudności urzędnika skarbowego. Przeciążenie podatkowe zmniejszało wpływy skarbowe. Im bardziej rosły podatki, tym mniej wpływało pieniędzy do Skarbu Państwa. Im mniej zaś otrzymywał Skarb Państwa pieniędzy, tym mniej mógł poświęcić na uposażenia urzędnicze. Tak więc z jednej strony malało wynagrodzenie urzędnika skarbowego, a z drugiej strony rosła trudność jego pracy w związku z mnożeniem ustaw i rozporządzeń skarbowych. Wzrastały pokusy obchodzenia przepisów ustawowych za wynagrodzeniem pieniężnym. Wszakże udzielanie przywilejów jednym musiało się odbić kosztem wyrządzenia krzywdy innym płatnikom. Wkroczenie raz na śliską drogę nadużyć pcha z nieodpartą siłą do brnięcia dalej w głąb i wszerz.

Przeświadczenie urzędnika, że dostał się on do urzędu nie w drodze konkursu kwalifikacji, lecz dzięki protekcji lub przypadkowi także nie przyczynia się do wzrostu

Doroczne Walne Zgromadzenie

Związku Stowarzyszeń Kupieckich Małopolski Zachodniej

odbędzie się w niedzielę 22 maja br. w Krakowie, przy ul. Grodzkiej 40, o g. 11 przedp.

z nast. porządkiem dziennym:

1) Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia,
2) Sprawozdanie Wydziału z czynności za rok ubiegły,
3) Sprawa „Samopomocy gospodarczej":
   a) tworzenie lokalnych spółdzielni bankowych wzgl. udział w utworzonej spółdzielni centralnej,
   b) zakładanie Komitetów doraźnej pomocy podupadłym kupcom,
   c) przysposobienie kupieckie (kursy dokształcające dla młodzieży handlowej),
   d) środki zaradcze przeciw atakom na kupiectwo żydowskie,
4) Sprawy organizacyjne,
5) Ustalenie wysokości składek członkowskich,
6) Wniosek Komisji Kontrolującej i uchwalenie absolutorium ustępującemu Wydziałowi,
7) Wybór Władz Związku (12 członków Wydziału, 2 członków Komisji Kontrolującej i 6 członków Sądu polubownego),
8) Wnioski i interpelacje,

na które to Walne Zgromadzenie zaprasza P. T. zainteresowane Zrzeszenia

W Y D Z I A Ł
ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH
MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ W KRAKOWIE.

---

jego poczucia własnej wartości. Urzędnik kwalifikowany, posiadający odpowiednie wykształcenie do spełnienia swej pracy — jest na ogół — bardzo odporny na zabiegi o protekcję od urzędnika mało kwalifikowanego, który posadę otrzymał mimo braku kwalifikacyj zawodowych. Ale mało kwalifikowany urzędnik, który zdaje sobie sprawę z tego, w jaki sposób dostał się na posadę, na ogół ma uszy i oczy otwarte dla podszeptów protekcyjnych. Czy dzieje się to dlatego, że będąc sam niewykwalifikowanym czuje się lepiej w towarzystwie osób o słabych kwalifikacjach, czy też dlatego, że przez protekcję dla innych stara się podświadomie niejako usprawiedliwić swą własną protekcję, której zawdzięcza posadę — to już jest rzecz raczej psychologa.

Michalski dostał się na posadę dyrektora departamentu w Ministerstwie Skarbu mimo braku kwalifikacyj. Michalski korzystał z tego, że w kraju panuje przeciążenie podatkowe i że wskutek tego upada moralność podatkowa. Michalski był dygnitarzem stosunkowo dobrze uposażonym. Mimo to wykazał on bardzo słabą odporność na pokusy obchodzenia prawa za wynagrodzeniem pieniężnym. Świadcząc przywileje tym, którzy o to zabiegali — równocześnie dopuszczał się krzywdy wobec innych, jak to wskazuje zacytowany w sądzie przykład, w którym Michalski polecił pewnemu płatnikowi wymierzyć najwyższą stawkę podatku dochodowego, uniemożliwiając mu przy tym obronę.

Oby Michalski stał się niechlubnym wyjątkiem w polskiej administracji skarbowej!

* * *

Mamy nadzieję, że Ministerstwo Skarbu doskonale zdaje sobie sprawę z tego gdzie leży źródło, z którego sączy się moralność Michalskich. O ile rzeczą prokuratora jest ścigać na drodze karno-sądowej, to rzeczą Ministerstwa Skarbu jest wyciągnąć właściwe wnioski, jakie się same nasuwają zresztą nietylko z procesu Michalskiego, ale i z wszystkich dotychczasowych procesów skarbowców.

* * *

Idzikowski był rycerzem „odżydzenia" życia gospodarczego Polski. Nie warto się nad nim długo zastanawiać. Nie dziwimy się też, że Idzikowski potrafił „ideologię" walki z Żydami realizować obok „ideologii swoistej współpracy" z Michalskim i że go ta „ideologia" (ta druga) zapędziła na ławę oskarżonych. Byłoby nawet dziwnym, gdyby Idzikowski nie doszedł do przekonania że skoro wolno protekcją i przywilejami walczyć z Żydami — to wolno robić i cały szereg innych rzeczy, opartych przecież także tylko na protekcji i przywileju.

DR. ARNOLD THALER.

Nowe prawo czekowe.

W obrocie handlowym czek jako środek płatniczy jest bardzo rozpowszechniony, bo zastępuje pieniądz gotówkowy i dlatego każdy posługujący się czekiem przy wpłatach lub wypłatach powinien znać najważniejsze przepisy nowego prawa czekowego, które w dużej mierze odbiegają od dawnego prawa czekowego z 1924 r.

WYSTAWIANIE CZEKU.

Każdy kto wystawia lub żyruje czek, musi swe nazwisko własnoręcznie napisać. Ustawa zezwala na podpisanie czeku także przez pełnomocnika, ale w tym przypadku winien pełnomocnik podpisać się własnym nazwiskiem i wyraźnie zaznaczyć, że podpisuje za mocodawcę. (np. Józef Krakowski, za Ignacego Kupca). Jeżeli pełnomocnik wypisze tylko nazwisko mocodawcy, to wówczas odpowiada karnie za fałszowanie dokumentu, zaś mocodawca w ogóle nie będzie czekowo zobowiązany.

Wiadomym jest, że czek może być wystawiony tylko na bank, który na polecenie wystawcy zobowiązany jest wypłacić posiadaczowi czeku sumę czekową, o ile ma lub otrzymał na to pokrycie wystawcy.

Czeki mogą być wystawione na okaziciela lub na określoną osobę. Czek na okaziciela wypłaci bank każdemu okazicielowi, natomiast czek imienny tylko osobie wymienionej na czeku. Czek na okaziciela można przenieść na inną osobę przez proste wręczenie; zaś czek imienny przenosi się jak weksel w drodze indosu zwanego potocznie żyrem tj. przez umieszczenie nazwiska ustępującego, na odwrotnej stronie czeku.

RODZAJE CZEKÓW.

Prawo czekowe zna czeki zwykłe, rozrachunkowe i zakreślone. Czeki rozrachunkowe polegają na tym, że wystawca umieszcza na przedniej stronie czeku wpoprzek słowa: „przelać na rachunek" lub t. p. zastrzeżenie. W tym przypadku bank za taki czek nie wypłaci gotówki, tylko w drodze rozrachunku księgowego, uzna posiadacza na odnośną sumę czekową. Czeki zakreślone polegają na tym, że wystawca lub dalszy posiadacz umieszcza na czeku 2 równoległe linie, między którymi wpisuje nazwisko lub firmę bankiera. Ma to ten skutek, że czek taki wypłaci bank tylko bankierowi lub swemu stałemu klientowi. Czeki rozrachunkowe i zakreślone są mało używane w obrocie, bo utrudniają obieg, ale mają tę zaletę, że chronią posiadacza przed niebezpieczeństwem zguby lub kradzieży, bo nie każdy może zrealizować taki czek.

KIEDY CZEK JEST PŁATNY?

Czek płatny jest zawsze za okazaniem, t. zn., że posiadacz może żądać zapłaty w każdym czasie bez względu na to, kiedy go otrzymał i bez względu na datę wystawienia. Innymi słowy: przy czeku data wystawienia jest równoznaczna z datą płatności. Choćby zatem data wystawienia była późniejsza od daty wręczenia, to posiadacz mimo to może żądać bezwłocznej zapłaty i z tym winien się liczyć każdy, kto wręcza drugiemu czek. Wprawdzie w obrocie zwykle się zdarza, że wystawca wręczając drugiemu czek z datą późniejszą, tj. tak zw. czek postdatowany umawia się z odbiorcą, aby czeku tego wcześniej w banku nie przedstawił. Taka jednak umowa zasadniczo jest bezskuteczna, zwłaszcza gdy odbiorca puszcza go dalej w obieg, bo posiadacza taka umowa nie wiąże i ustawa zezwala mu na przedstawienie czeku postdatowanego

do zapłaty w każdej chwili i bank posiadający pokrycie obowiązany jest czek ten wykupić. Samo jednak wystawianie czeków postdatowanych jest dozwolone, o ile będą ostemplowane. Opłata stemplowa wynosi 0.3 proc. od sumy czekowej.

Posiadacz czeku wystawionego i płatnego w tym samym kraju powinien przedstawić go do zapłaty w ciągu 10-dni od daty wystawienia (a nie wręczenia). Chyba że ostatni dzień przypada na niedzielę lub ustawowe święto, to wówczas można go przedstawić także jeszcze następnego dnia powszedniego. Wprawdzie banki uprawnione są do wykupywania czeków także po upływie 10 dni (np. PKO. do jednego miesiąca), ale nie mają wówczas już obowiązku, zwłaszcza że po upływie 10 dni wystawca może czek odwołać i wtedy posiadacz traci regres do swych poprzedników i wystawcy. Nie pozbawia go to wprawdzie możności domagania się zapłaty, ale już nie na podstawie czeku, tylko z pierwotnej umowy, co niejednokrotnie utrudni dochodzenie pretensji.

PROTEST.

Jeżeli czek nie ma pokrycia w danym dniu, może posiadacz przedstawiać go do zapłaty także w dniach następnych tj. do 10 dni od daty wystawienia. Po upływie tego terminu, jeżeli nie uzyska zapłaty — ma regres tj. może domagać się zapłaty od swych poprzedników i wystawcy pod warunkiem sporządzenia protestu, który musi być dokonany w ciągu 10 dni od daty wystawienia. Protest nie musi być sporządzony przez notariusza, lecz wystarczy datowane stwierdzenie banku na czeku, że czek nie ma pokrycia. Poczta nie może sporządzać protestów czekowych.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CZEKOWA.

Z pośród wszystkich osób czekowo zobowiązanych, najostrzejsza odpowiedzialność ciąży na wystawcy. Oprócz bowiem sumy czekowej, odsetek zwłoki i kosztów winien wynagrodzić posiadaczowi wszelką szkodę, jaką poniósł z powodu nieotrzymania zapłaty, a nadto odpowiada karnie, jeżeli w chwili wystawienia czeku nie miał w banku pokrycia lub jeżeli po wystawieniu czeku rozporządził pokryciem. (np. gdy wycofał lub zużył kapitał). Naszym zdaniem odpowiada karnie także wystawca, który wystawił czek postdatowany i nie będzie miał pokrycia w chwili przedstawienia go do zapłaty, choćby data wystawienia jeszcze nie nadeszła i choćby się umówił z posiadaczem, żeby czeku wcześniej nie prezentował. Kwestia ta jest jednak sporna i dotąd nie została jeszcze przez Sąd Najwyższy definitywnie rozstrzygnięta.

CZEKI POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI.

Wspomnieć jeszcze należy o czekach PKO, które są w obiegu powszechnie używane jak czeki: ka-

sowe, przekazowe i przelewowe. Czeki kasowe są to czeki wystawione na okaziciela i płatne za okazaniem. Czek przelewowy (koloru czerwonego) jest to czek, w którym wystawca poleca PKO, aby sumę czekową przelała na konto osoby podanej na czeku. Czek zaś przekazowy jest to czek, w którym wystawca poleca PKO aby wypłaciła kwotę czekową osobie wymienionej na czeku.

W świecie kupieckim często mylnie utożsamia się czeki kasowe z czekami przelewowymi i przekazowymi PKO, sądząc błędnie, że czeki te mają ten sam walor co czeki kasowe. Otóż należy wyjaśnić, że czeki przekazowe i przelewowe PKO. choć noszą nazwę czeków — nie są w ogóle czekami w rozumieniu ustawy czekowej, zaczem nie korzystają z tych praw i rygorów, jakie przysługują czekom kasowym. W szczególności wystawca takich czeków nie odpowiada karnie w razie braku pokrycia, ani nie można żądać na podstawie takich czeków nakazu czekowego. Czeki te są zwykłymi przekazami.*).

---

*) Czytelników, których bliżej interesuje prawo czekowe, odsyłam do popularnego podręcznika dra Rosenblütha i komentarza do prawa czekowego w opracowaniu drów Glasnera i Thalera (nakładem księgarni L. Frommera w Krakowie).

Z POSIEDZENIA WYDZIAŁU KRAK. STOWARZYSZENIA KUPCÓW.

Dnia 16 bm. odbyło się posiedzenie Wydziału KSK, podczas którego zatwierdzono przyjęcie w poczet członków Stowarzyszenia nast. kupców, którzy zgłosili swój akces w związku z urządzonym **„miesiącem propagandowym", przypadającym na miesiąc maj.** Spodziewać się należy, iż w ciągu bieżącego miesiąca liczba nowowstępujących znacznie wzrośnie. Do organizacji przystąpili:

Sperling Ignacy, Batorego 15.
Weinberger Regina, Prądnicka 6.
Dr. Markus E., „Margos", Mostowa 6.
Dr. Ehrenpreis Arnold, Retoryka 18.
Post Adela, Poselska 9.
Stern Jakób, Pańska 6.
Frohwirth Regina, B. Ciała 20.
Gronner Gusta, Starowiślna 64.
Jakober Mendel, Limanowskiego 2.
„Sztuka", Drukarnia, B. Joselewicza 26.
Mgr. S. Gryszpan i Ska, Bracka 1. a.
Haas Rozalia, Meiselsa 15.
Bachner Jakub, Tarłowska 10.
Borowski Naftali, Miodowa 13.
Stiel Nachman, Dietla 37.
Inż. Strelinger B., Dunajewskiego 3.
Jungman Dawid, Kalwaryjska 9.
Orenstein Naftali, Wawrzyńca 33.
Zaks Frieda, Długa 57.
Gross Moses, Ww. Świętych 10.
Safier J. i Ska, Bonerowska 8.
Eisenberg R., Jatki Dominikańskie 28.
Vins Importes Centrale, Szpitalna 34.
Taube Emanuel, Meiselsa 8.
Tow. Metalurgiczne Sp. z o. o., Lubicz 3. a.
Heuberger Jakub, Grodzka 44.
Hutterer M., Grodzka 43.

Wachtlowa Róża, Zyblikiewicza 9.
Beckmann Henryk, Floriańska 25.
Treller Fr., Jatki Domonikańskie 4.
Striker Józef, Sienna 11.
Krakauer i Schlanger, Juliusza Lea 16. a.
Landau Jakób, Dietla 107.
Steiger M., Sukiennice 53.
Hennenberg Jakub, Wrzesińska 10.
„Wurm“ Sp. z o. o., Szewska 9.
„Automotor“, Pijarska 17.
Brenner M., B. Ciała 22.
Drobner i Siedliskier, św. Gertrudy 6.
Dr. Glückstein Marcin, Krupnicza 14.
Brandstein Bernard, Sebastjana 33.
Rosenzweig Róża, B. Ciała 15.
Teufel Jakób, św. Gertrudy 23.
„Hungaria“ Sp. z o. o., Stradom 27.
Leidner Henryk, Stradom 6.
Horowitz Klara, Grodzka 59.
Rosenzweig B., Sukiennice 3.
Halpern Mechel, Paderewskiego 4.
Fabr. Prod. Chem. Liban, Rynek Kleparski 4.
Tempelhoff Józef, Miodowa 4.
A. Rubin i M. Elbinger, Miodowa 15.
Bug Bluma, Wielopole 22.
Lerner Jakub, Floriańska 5.
Neumann J., Dietla 55.
Götzler Leib, Krakowska 44.
Scherer Antonina, Pawia 6.
Lieblich S. M., Józefa 12.
Dyr. Haber Arnold, Sebastjana 6.
Kostman F., Agnieszki 9.
„Blachometal“, Stradom 15.
Nattel Ch., Mostowa 14.
Frey Wolf, Stradom 27.
Weiss i Ska, Meiselsa 13.
Timberg M. R., Miodowa 5.
Brand Bernard, pl. Szczepański 8.

W wyczerpującym sprawozdaniu za miniony okres miesięczny przedstawił przewodniczący Prezes Maks Lauterbach tok agend Stowarzyszenia, informując o zawarciu umowy ramowej ze Związkiem Handlowców, mającą na celu zapobieżenie strajkom okupacyjnym w sklepach przy polubownym załatwianiu konfliktów na tle stosunków pracy i płacy; o zwołaniu zgromadzenia kupieckiego dla wyjaśnienia przepisów w sprawie zryczałtowania podatku przem. na 1938; o współudziale Stowarzyszenia w pracach biegłych (dostarczanie materiału statystcznego) nad wygotowywaniem wniosków w spr. stawek średniej zarobkowości; o wynikach interwencji w sprawie zawierania umów; o sprzedaż z Pol. Monopolem Tytoniowym; o uzgodnieniu — z innymi zrzeszeniami — postulatów w sprawie ulg kolejowych dla kupców i komiwojażerów oraz o złożeniu odpowiedniego memoriału decydującym Władzom; o wzięciu udziału przez Stow. w szeregu uroczystości państwowych; o pomyślnym rozwoju naszej spółdzielni bankowej; o przebiegu konferencji w sprawie przejęcia przez Stowarzyszenie zarządu Kupieckiego Gimnazjum żydowskiego; — złożył podziękowanie ofiarodawcom poważnych kwot na rzecz naszego „Funduszu Doraźnej Pomocy im. błp. Schechtera“. — Wydział przedyskutował szereg bieżących spraw, uchwalił wytyczne dla dalszych pertraktacji w sprawie Gimnazjum; uchwalił wydelegować przedstawicieli Stowarzyszenia na Walne Zgromadzenie Związku Stowarzyszeń Kupieckich Małopolski Zachodniej, wyznaczone na dzień 22 bm.

Kronika.

KOMUNIKATY IZBY PRZEMYSŁOWO - HANDLOWEJ W KRAKOWIE.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Krakowie, Wydział Zasobów Nr. V/2 c 220/4/38 rozpisuje przetarg na dostawę blachy cynkowej w najwyższym gatunku.

——o:0:o——

Zarząd Miejski w stoł. król. mieście Krakowie, Nr. Bud. Drog. Kons. 32/38/K ogłasza przetarg na dostawę zaprzęgów konnych dla Zarządu Miejskiego na rok budżetowy 1938/39.

——o:0:o——

Izba Przemysłowo - Handlowa w Krakowie zawiadamia o przetargach na:

1) budowę magazynu przy Państwowej Szkole Przemysłu Żelaznego w Sułkowicach, ogłoszonym przez Państwową Szkołę Przemysłu Żelaznego w Sułkowicach, L: 3005/oferty,
2) dostawę kruszywa do betonu jak: grysu, szabru i piasku, ogłoszonym przez Ministerstwo Komunikacji, Kierownictwo Budowy Kanału Kamiennego, Sarny, ul. Staszica 11, L: 3540,
3) przewóz materiałów do przebudowy drogi państwowej Nr. 13, a to:

   ze stacji kol. Rabka Zdrój oraz Chabówka na odcinki drogi państwowej Nr. 13 od km 359 do km 361 i 359 do km 354 około 15.000 ton cementu, kostki kamiennej, asfaltu, piasku i t. p.

   ze stacji kol. Mszana Dolna na odcinki drogi państw. Nr. 13 od km 339 do km 341 i 400, od km 347 do km 354 około 20.000 ton jak wyżej,

   ogłoszonym przez Państwowe Kierownictwo Przebudowy Drogi Państwowej Nr. 13 Kraków — Morskie Oko, Rabka Zdrój, L: X-86/38.

——o:0:o——

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu, Wydział Zasobów Nr. V/2k - 66/29-35/38, ogłasza przetargi nieograniczone na dostawę nast. materiałów:

części zapasowych z mosiądzu i niklu oraz spiżu, ścierek do podłóg i do kurzu, żwiru sianego, mydła szarego i twardego, poduszek maźniczych, farby olejnej zwykłej, plomb ołowianych.

Szczegóły o powyższych przetargach otrzymać można w tut. Izbie w godzinach urzędowych.

——o:0:o——

Zarząd Miejski w Białej Krakowskiej (Nr. III 11/2/38 ogłasza przetarg na dostawę rur betonowych 60/90 w ilości 500 mb na miejsce budowy w Białej.

Szczegółowe warunki dostawy są do otrzymania w Zarządzie Miejskim.

——o:0:o——

Izba Przemysłowo - Handlowa w Krakowie zawiadamia zainteresowanych, że Ministerstwo Komunikacji, Biuro Dróg Wodnych, ogłosiło w Monitorze Polskim z dnia 2 maja br. Nr. 100 przetarg na wykonanie dwóch śluz betonowych zbrojonych dla kanału żeglownego Warta — Gopło.

* * *

Szwajcarska fabryka chemiczna wytwarzająca tłuszcze do konserwowania skóry, środki do pielęgnacji nart, konserwacji drzewa, impregnowania podeszew skórzanych, usuwania farby olejnej i lakieru oraz różnego rodzaju smarowidła do nart poszukuje odpowiedniego zastępcy. Zgłoszenia **tylko pisemne** do administracji „Przeglądu Kupieckiego“ pod L: 5215/38/kat.

POTRĄCALNOŚĆ STRATY, WYNIKŁEJ Z RACJI ZBURZENIA NIEZAMORTYZOWANEGO, STAREGO BUDYNKU I ZASTĄPIENIA GO NOWYM.

Okólnikiem z dnia 19 marca 1938 r. L. D. V. 6270/2/38 ogłoszonym w Dz. Urzędowym Nr. 9 podało Ministerstwo Skarbu do wiadomości władzom skarbowym i stosowania następujący wyciąg z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 26 stycznia 1938 r. L. Rej. 10528/34:

„...Co do odpisanej na stratę kwoty zł. 21.597.36 stanowiącej niezamortyzowaną wartość drewnianego magazynu zastąpionego na żądanie władz nowym budynkiem murowanym, to jakkolwiek oczywiście ten nowy, murowany magazyn stanowi ulepszenie źródła dochodu, to jednak poniesiona skutkiem budynku starego, nie całkowicie zamortyzowanego, strata w myśl stałej judykatury Najwyższego Trybunału Administracyjnego jest potrącalna (art. 6 ustawy o podatku dochodowym)...“

Z WYDAWNICTW.

F. ZWEIG: ZMIERZCH, CZY ODRODZENIE LIBERALIZMU. („Przemiany“). Książnica-Atlas. Lwów - Warszawa. Str. 320, zł. 8.50. — Studium to poświęcone jest zagadnieniom ustrojowym doby współczesnej w skali światowej. Zagadnienia te rozpatrywane są tu z wielu stron i wielu punktów widzenia: gospodarczego, politycznego, społecznego, kulturalnego i moralnego. Przejawy współczesnego rozstroju występują przed czytelnikiem w plastycznym obrazie.

Autor stwierdza zmierzch liberalizmu przedwojennego, przedstawiając przyczyny, dla których liberalizm ten się załamał. Zarazem jednak wskazuje na siły, zmierzające do odrodzenia liberalizmu w przyszłości w nowej formie, w formie liberalizmu społecznego, analizując jednocześnie warunki i przesłanki, z którymi to odrodzenie jest związane.

Myślą przewodnią książki jest wykazanie, że liberalizm jest nie tylko systemem rozwoju i twórczości sił, ale i systemem prawdziwego postępu społecznego, że program reformy społecznej nie jest obcy idei liberalnej i może się w niej zmieścić, że po wielu bolesnych doświadczeniach ludzkość prędzej, czy później wróci do zasad, które są najwyższym wykwitem cywilizacji materialnej i kultury duchowej.

Z kroniki żałobnej

Onegdaj zmarł błp. Stefan Landwirth współwłaściciel firmy Maurycy Landwirth.

Rodzinie błp. Zmarłego wyrażamy serdeczne współczucie i żal.

W y d z i a ł
Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców.

Z powodu śmierci błp. Leona Hersteina współwłaściciela fabryki mydła „Orzeł“ Michał Herstein i Ska, **składamy Firmie oraz Rodzinie błp. Zmarłego** na tej drodze nasze najserdeczniejsze kondolencje.

W y d z i a ł
Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców.

NIEDOPUSZCZALNOŚĆ UZUPEŁNIANIA MOTYWÓW ORZECZEŃ INSTANCYJ ODWOŁAWCZYCH

Min. Skarbu wydało ostatnio okólnik zwracając władzom skarbowym uwagę na niedopuszczalność uzupełniania motywów orzeczeń instancyj odwoławczych przy podawaniu tych orzeczeń do wiadomości zainteresowanych przez władzę instancyjnie niższą.

Podając powyższy okólnik Min. Skarbu przytoczyło następujący wyciąg orzeczenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

„Zaskarżone orzeczenie nie uwzględniło odwołania „dla braku podstaw prawnych". Jak widoczne z zestawienia treści tego orzeczenia z treścią jego intymatu, Urząd skarbowy, podając do wiadomości strony decyzję pozwanej władzy, uzupełnił tę decyzję dalszym uzasadnieniem, nie mającym oparcia w treści decyzji. W tym stanie rzeczy uznać należy, iż zachodzi istotna wadliwość postępowania, polegająca na błędnym zakomunikowaniu przez Urząd Skarbowy zaskarżonego orzeczenia. To też Trybunał już z tej przyczyny uchylił orzeczenie na zasadzie art. 81 p. 3 rozporządzenia Prezydenta R. P. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym poz. 806/32 Dz. Ust."

ULGI PODATKOWE OD TRANSAKCYJ NA GIEŁDACH MIĘSNYCH

Ministerstwo skarbu upoważniło jeszcze w r. ub. izby skarbowe do umarzania na indywidualne podania płatników 1/3 części podatku przemysłowego od obrotu od transakcyj, dokonanych na giełdach mięsnych oraz od obrotów mięsem i przetworami mięsnymi, pochodzącymi z transakcyj giełdowych.

Obecnie, celem uproszczenia trybu postępowania przy udzielaniu tych ulg, ministerstwo skarbu wyda zarządzenie, aby ulgi te przyznawane były jednocześnie z dokonywaniem wymiaru podatku od obrotu, poczynając od roku podatkowego 1937.

Zarządzenie to jednocześnie zwolni płatników, członków giełd mięsnych od składania podań, zezwalając na udzielenie ulg na podstawie dostarczonych urzędom skarbowym przez giełdy mięsne odpisów pokwitowań na wpłacone przez członków giełdy zaliczki podatkowe.

WYKŁADNIA POSTANOWIEŃ ART. 170 ORDYNACJI PODATKOWEJ

W związku z podniesionymi wątpliwościami, czy dokonane na mocy art. 170 ordynacji podatkowej zabezpieczenie nieprawomocnie orzeczonej grzywny za przekroczenie przepisów, podlegających orzecznictwu karnemu władz skarbowych, należy uchylić w wypadku skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego, Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dn. 30 kwietnia 1938 r. L. D. V. 7266/38, wyjaśniło, że:

1) orzeczenie władzy skarbowej, wydane w toku postępowania karno - administracyjnego, mimo przekazania sprawy w trybie art. 640 K. P. K. do rozpatrzenia właściwemu sądowi okręgowemu, zatrzymuje swój charakter prawny do chwili uprawomocnienia się wyroku tegoż sądu;

2) w związku z tym uchylenie zarządzonego w trybie art. 170 ord. pod. zabezpieczenia nieprawomocnie orzeczonej grzywny może nastąpić dopiero i tylko po uprawomocnieniu się wyroku uniewinniającego;

3) po powzięciu natomiast wiadomości urzędowych o uprawomocnieniu się wyroku skazującego należy akta, obejmujące postępowanie zabezpieczające, przekazać wykonywującemu wyrok prokuratorowi.

Równocześnie Min. Skarbu poleciło, by na przyszłość urzędy skarbowe w przypadkach, przewidzianych omawianym art. 170 ord. pod. dokonywały zabezpieczeń orzeczonych grzywien na rzecz Skarbu Państwa, a nie — jak dotychczas — na rzecz urzędu skarbowego, który wydał orzeczenie karne.

MOC DOWODOWA INFORMACJI SKARBOWYCH

Przy badaniu ksiąg handlowych przez rewidentów Izby Skarbowej, bardzo często czyni się zarzut, że niektóre pozycje ksiąg handlowych nie zgadzają się z t. zw. informacjami skarbowymi, posiadanymi przez władze skarbowe, a otrzymanymi z ksiąg handlowych innych firm. Na podstawie takiej niezgodności zdarzają się wypadki uznania ksiąg handlowych za nieprawidłowe. Doprowadzić to może do zupełnie paradoksalnej sytuacji, że książki handlowe kupca „a" uznaje się za nieprawidłowe dlatego, że nie są zgodne z zapisami w księgach handlowych kupca „b",zaś księgi handlowe kupca „b" uznaje się za nieprawidłowe dlatego, że nie są one zgodne z zapisami w księgach handlowych kupca „a". Oczywiście władza skarbowa ma prawo porównywać zawsze posiadane informacje z zapisami w księgach handlowych. Niezgodność taka jednak nie może być powodem do uznania ksiąg za nieprawidłowe, dopóki władza skarbowa nie da płatnikowi możliwości wytłómaczenia się i wyjaśnienia tych różnic.

Na tym tle wydany został wyrok N. T. A., który wyjaśnił, że sam fakt niezgodności zapisu księgowego z informacją władzy zaczerpniętą z ksiąg handlowych innej firmy, nie może jeszcze spowo-

dować dyskwalifikacji ksiąg. Jeżeli władza ma wątpliwości co do prawidłowości wyjaśnień płatnika odnośnie zachodzących sprzeczności między księgami obydwu przedsiębiorstw, to jej obowiązkiem jest ustalić fakty, wzgl. stan sprawy drogą odpowiednich dochodzeń oraz zawiadomić płatnika z jakich powodów jego twierdzenie zostało pominięte. (Wyrok N. T. A. — L. rej. 1657/35).

UDOWODNIENIE TARGU DZIENNEGO

Często władze skarbowe uznawały księgi handlowe podatnika za nieprawidłowe m. in. dlatego, że bloczki kasowe wypisywane w przedsiębiorstwie podatnika były pisane ręką samego kupca, a nie żadnego z jego pracowników.

Sprawa ta pozornie błaha, ma zasadnicze znaczenie; stanowisko bowiem władzy skarbowej szło w tym kierunku: że w przedsiębiorstwie, pracownika tegoż stawiało się wyżej aniżeli samego kupca.

Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł, że fakt, iż bloczki kasowe pisane są przez samego właściciela przedsiębiorstwa, nie odbiera im charakteru dowodów kasowych, gdyż brak jest jakiegokolwiek zakazu w tym względzie w ustawie. Dlatego też Trybunał stanął na stanowisku, iż okoliczność, że bloczki kasowe wypisywane są osobiście przez właściciela przedsiębiorstwa, nie może powodować uznania ksiąg za nieprawidłowe. (Wyrok N. T. A. — L. rej. 7953/34).

WYKONYWANIE WYROKÓW N. T. A. UCHYLAJĄCYCH ZASKARŻONE DECYZJE

Zgodnie z przepisami o Najwyższym Trybunale Administracyjnym, władza, której decyzja uchylona została przez N. T. A., obowiązana jest wydać nową decyzję w tej sprawie w ciągu miesiąca od dnia doręczenia jej wypisu wyroku. Władza w danej sprawie związana jest zapatrywaniami, zawartymi w uzasadnieniu wyroku. Z zażaleń, wnoszonych do Prezesa Rady Ministrów przez osoby, które uzyskały w N. T. A. wyroki uchylające zaskarżone decyzje, wynika, że powyższe przepisy o wykonywaniu wyroków Trybunału nie zawsze są ściśle przestrzegane. W związku z powyższym Ministerstwo Skarbu przypomniało ostatnio organom, o konieczności zachowywania przepisowego prawem terminu wogóle, a tylko w przypadkach, wymagających uzupełnienia stanu faktycznego, sprawy, termin ten może być przekroczony tylko wtedy, gdy w ramach terminu jest rzeczywiście niemożliwe należyte przygotowanie stanu faktycznego dla danej sprawy. Zdarzają się nadto przypadki wydawania nowych decyzyj, nie liczących się z uzasadnieniem wyroku, co wywołuje drugą skargę do Trybunału i ponowne uchylenie decyzji.

Celem uniknięcia w przyszłości podobnych wypadków, Ministerstwo Skarbu zarządziło, aby w przypadkach, w których nowa decyzja ma spowodować ten sam skutek prawny, co decyzja uchylona, projekt tej nowej decyzji podlegał wyższej z kolei aprobacie, bądź, jeśli pierwszą decyzję aprobował kierownik władz w drugiej instancji projekt był przedstawiony w wewnętrznej drodze władzy wyższej instancji w celu uzyskania jej zgody na załatwienie tej sprawy. Jeśli chodzi o sprawy podatkowe, rozstrzygane drogą orzeczeń komisji odwoławczej, przewodniczący tej komisji w przypadkach, o których mowa, przedstawia projekt wniosku na komisji odwoławczej uprzednio Ministerstwu Skarbu do wglądu i wyrażenia zgody. Równocześnie Ministerstwo Skarbu zarządziło, aby w przypadkach uchylenia przez N. T. A. ponownej decyzji były do Ministerstwa składane specjalne sprawozdania, umożliwiające przeprowadzenie każdej poszczególnej sprawy dochodzeń urzędowych.

Niezależnie od powyższego na uwagę zasługuje również podany ostatnio do wiadomości władzom skarbowym wyciąg z wyroku N. T. A. z dnia 16 lutego 1938 r. rej. 3081/35 w sprawie niedopuszczalności uzupełniania motywów orzeczeń instancji odwoławczej przy podawaniu orzeczeń do wiadomości zainteresowanych przez władzę instancyjnie niższą. Zgodnie z tym wyrokiem zaskarżone orzeczenie nie uwzględniło odwołania „dla braku podstaw prawnych". Jak widoczne z zestawienia treści tego orzeczenia z treścią jego intymatu, urząd skarbowy, podając do wiadomości strony decyzję pozwanej władzy, uzupełnił tę decyzję dalszym uzasadnieniem, nie mającym oparcia w treści decyzji. W tym stanie rzeczy N. T. A. uznał, że zachodzi istotnie wadliwość postępowania, polegająca na błędnym zakomunikowaniu przez urząd skarbowy zaskarżonego orzeczenia.

Wydawca: Krakowskie Stowarzyszenie Kupców Redaktor odpow. N. Józef Haller

Drukarnia Józefa Fischera Kraków, Grodzka 62. — Telefon 104-12.